

การใช้บัตรติดตาม เทคนิคการใช้ยาพ่นสูด ในการบริหารทางเภสัชกรรม แก่ผู้ป่วยนอก
ที่ใช้ยาพ่นสูด รูปแบบ metered dose inhaler โรงพยาบาลเสนางคนิคม
จังหวัดอำนาจเจริญ

นายวันชนะ อุดมศรี   โรงพยาบาลเสนางคนิคม

โรคหืดและโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังจัดเป็นโรคที่มีความจำเป็นต้องได้รับการรักษาอย่างเหมาะสมเพื่อควบคุมและป้องกันการกำเริบของโรค โดยเภสัชกรอาจมีบทบาทสำคัญในทีมสุขภาพในการให้คำแนะนำแก่บุคลากรทางการแพทย์และผู้ป่วย ซึ่งปัญหาสำคัญที่สุดในผู้ป่วยโรคหืดและโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง คือ ผู้ป่วยใช้ยาพ่นสูดรูปแบบ metered dose inhaler (MDI) ไม่ถูกต้องตามเทคนิค ส่งผลให้อัตราการเข้ารับการรักษาท้องฉุกเฉิน และนอนโรงพยาบาลเพิ่มขึ้น งานวิจัยนี้มี **วัตถุประสงค์** เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความถูกต้องของเทคนิคการใช้ยาพ่นสูดรูปแบบ MDI โดยใช้บัตรติดตามเทคนิคการใช้ยาพ่นสูดในการบริหารทางเภสัชกรรมครั้งที่ 1 และครั้งที่ 3 **วิธีวิจัย** เป็นการศึกษาเชิงปฏิบัติการเก็บข้อมูลไปข้างหน้า ศึกษาแบบกลุ่มเดียวในประชากรผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยเป็นโรคหืดและโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังทุกช่วงอายุ ที่ได้รับยาพ่นสูดรูปแบบ MDI ณ คลินิกผู้ป่วยนอกโรคหืดและโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โรงพยาบาลเสนางคนิคม ตั้งแต่ 1 พฤศจิกายน 2561 – 30 เมษายน 2562 วัตถุประสงค์ของการบริหารทางเภสัชกรรมโดยใช้บัตรติดตามเทคนิคการใช้ยาพ่นสูดเปรียบเทียบความถูกต้องของเทคนิคการใช้ยาพ่นสูดรูปแบบ MDI ในการบริหารทางเภสัชกรรมครั้งที่ 1 และครั้งที่ 3 โดยผู้ป่วยที่เข้าเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลจะต้องได้รับการติดตามการใช้ยาพ่นสูดอย่างต่อเนื่องอย่างน้อย 3 ครั้ง โดยวิเคราะห์ผลด้วยสถิติเชิงพรรณนา แสดงผลแบบร้อยละและค่าเฉลี่ย **ผลการวิจัย** ผู้ป่วยเข้าเกณฑ์ของการศึกษามีจำนวน 111 ราย เป็นผู้ป่วยโรคหืด 49 รายและผู้ป่วยโรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง 62 ราย ในการติดตามทบทวนเทคนิคการใช้ยาพ่นสูดรูปแบบ MDI ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 3 พบว่า จากการติดตามทบทวนเทคนิคการใช้ยาพ่นสูดครั้งที่ 1 ผู้ป่วยมีการใช้ยาพ่นสูดรูปแบบ MDI ไม่ถูกต้องตามเทคนิคทั้ง 5 ขั้นตอนทุกราย แต่ภายหลังการให้คำแนะนำ การติดตามทบทวนเทคนิคการใช้ยาพ่นสูดครั้งที่ 3 พบว่า ผู้ป่วยมีเทคนิคการใช้ยาพ่นสูดรูปแบบ MDI ได้ถูกต้องทั้ง 5 ขั้นตอนคิดเป็นร้อยละ 88.3 และยังมีเทคนิคการใช้ยาพ่นสูดผิดบางขั้นตอนคิดเป็นร้อยละ 11.7 เห็นได้ว่าผู้ป่วยมีแนวโน้มใช้ยาพ่นสูดได้ถูกต้องทุกขั้นตอนมากขึ้น ดังนั้นสรุปได้ว่า “การใช้บัตรติดตามเทคนิคการใช้ยาพ่นสูดในการบริหารทางเภสัชกรรมแก่ผู้ป่วยนอกที่ใช้ยาพ่นสูดรูปแบบ metered dose inhaler” ที่เภสัชกรพัฒนาขึ้น สามารถช่วยให้ผู้ป่วยใช้ยาพ่นสูดรูปแบบ MDI ถูกต้องทุกขั้นตอนมากขึ้น จึงควรนำมาใช้เป็นแนวทางการติดตามการประเมินการพ่นยาผู้ป่วยโรคหืดและโรคปอดอุดกั้นเรื้อรังในโรงพยาบาลเสนางคนิคมต่อไป